

Skolelederens indslag til generalforsamlingen 2019

Vi har nu taget hul på april måned, og jeg har det sådan, som jeg tænker flere af jer kender til, at når foråret kommer, så sker der noget med en. Man får noget ekstra energi og glæde, når solen skinner, og en masse grønt spirer frem, og de små knopper begynder at springe ud. Så forårets komme er bestemt noget, jeg ser frem til med glæde - men også med en lille smule pres, for forårets komme har også i de sidste 14 år betydet, at jeg skulle skrive et indlæg til skolens generalforsamling. Flere tænker måske, at det må blive nemmere med tiden, men sådan oplever jeg det desværre ikke helt. Presset består nemlig i, for mit vedkommende, hele tiden at blive ved med at finde på noget nyt at sige, eller i det mindste finde en ny måde at sige det på, så det ikke bliver alt for ensformigt at høre på. Nogle år har været nemmere at finde stof til end andre. Det har fx været skoleår, hvor der har været helt særlige begivenheder, der har præget året, eller det har været år, hvor lovændringer både har givet stof til eftertanke, bekymringer og til mit indlæg, som fx i forbindelse med skolereformen. Jeg må dog nok hellere lige understrege, at jeg ikke ønsker lovændringer bare for at få inspiration til mit indlæg.

På de tidligere generalforsamlinger har jeg jo fortalt om vores tanker om skolen, fortalt om hvad vi er optaget af, hvad vi slås med, fortalt om vores bekymringer og glæder. Jeg har fortalt om, hvordan vi oplever, at vores skolehverdag præger børnene, og det er efter min mening også nogle af de ting, som skolelederens indlæg skal indeholde. Men som sagt så er det ikke altid nemt at finde på nyt. Men da jeg cyklede hjem fra arbejde forrige fredag, og forårssolens stråler tittede frem, så fik jeg dog alligevel en idé. Jeg kom til at tænke på, at det kunne være sjovt at se, hvordan talens indhold ville se ud, hvis det var børnene, der skrev talen. Hvad ville de lægge vægt på og fortælle, hvis det var dem, der havde en stemme til generalforsamlingen? Jeg besluttede mig derfor for, at jeg ville prøve at spørge nogle af dem med mest skoleerfaring, nemlig 9. klasse. Så jeg sendte dem en lille fredagshilsen, hvor jeg bad om hjælp til mine lektier. Jeg understregede dog, at det kun var noget, de skulle gøre, hvis de havde lyst. Jeg var godt klar over, at det var at stramme den, hvis jeg bad dem skrive en hel tale, så jeg forklarede dem om generalforsamlingen og skrev, at det kunne være sjovt at få deres syn på skolen. Jeg skrev at det bl.a. kunne være:

- Hvad de holder af
- Hvad de vil huske
- Hvad der gerne må være mere af
- Hvad der gerne må være mindre af
- Hvad der har været betydningsfuldt
- Hvad de tager med herfra
- Andet som de har lyst til at fortælle....

Fristen var kort, da min kalender har været presset, så de fik at vide, at jeg skulle skrive indlægget mandagen efter, så det betød faktisk, at de skulle bruge deres weekend på at hjælpe mig. Det i sig selv er jo lidt af en test at udsætte dem for. Men der lå nogle rigtig fine svar til mig mandag morgen. Dem vender jeg tilbage til senere.

Når der kommer nye familier til, der er interesseret i at høre om skolen, så plejer jeg at sige til dem, at jeg tænker, en af skolens fornemste opgaver er at give de unge mennesker mod og lyst på livet og klæde dem godt på i forhold til den videre dannelses- og uddannelsesrejse, som de skal ud på, når de forlader os - både fagligt og rent menneskeligt.

Vi har som skole en stor og væsentlig opgave, og denne opgave er ikke blevet mindre. Følger man med i medierne, så hører man om et fortsat stigende antal børn og unge, der er angst, ensomme og stressede. Unge, der ikke føler, de slår til nogen steder, unge, som jagter de høje karakterer, unge, der mangler modet og troen på sig selv. Grundene til denne udvikling er mange, men det ændrer ikke ved, at det er forhold, som vi skal tage alvorligt, og det er forhold, som vi i særdeleshed også mærker i skolen. Det nytter ikke noget, at man tror, at skolen kun handler om faglighed og viden. Det får vi ikke nogle unge mennesker med mod og lyst på livet ud af. Vi bliver nødt til at se hele vejen rundt om barnet og det unge menneske. Derfor er det værdigrundlag, vores skole bygger på, efter min mening, også højaktuelt. For hvad er det for nogle børn og unge mennesker, som vi ønsker? Hvad er det, ud over det faglige, for værdier og menneskelige egenskaber, vi ønsker, vores børn og unge mennesker tager med herfra?

Inden jeg svarer på dette, så tænker jeg, vi lige skal vende tilbage til, hvad det er for unge mennesker, vi sender herfra:

- Ja først og fremmest er det nogle unge mennesker, der gider bruge noget af deres weekend på at skrive til en skoleleder, hvilke tanker de gør sig om Nr. Lyndelse Friskole. Det i sig selv fortæller rigtig meget om de unge mennesker, synes jeg

Men ellers sender vi nogle unge mennesker ud, der selv udtrykker det således. Det er som sagt deres egne ord. Jeg har skåret lidt i det, så det ikke bliver for langt, og et par steder har jeg gjort det lidt mere mundret, men ellers er det deres egne ord.

- Noget af det, jeg holder af ved Nr. Lyndelse Friskole, er, at vi har sådan et godt fællesskab. Vi kan lave mange ting sammen både i klasserne men også fælles. Det er en vigtig ting at have med videre i livet – altså at man kan samarbejde.
- Der har været rigtig mange spændende og sjove oplevelser og udfordringer på Nr. Lyndelse Friskole, men noget af det, jeg vil huske allermest, er den store musical, vi havde i 2017, da det var noget, man ikke havde prøvet før, og man fik snakket med mange forskellige på tværs af alder, men jeg vil også sige, at Megalejr er noget, man ikke må glemme. Der er ikke mange skoler, som tager på lejr tur hele skolen, men det gør vi, og det har været fantastisk alle tre gange, vi har prøvet det.
- For mig har det været rigtig betydningsfuldt at få nye venner, som man har i 10 år og måske længere. Det er venskaber, som er rigtige vigtige. Noget, der også betyder meget for mig, er, at man kan få lov til at snakke med lærerne, og at det ikke er noget, man behøver at skamme sig over. Det kan være med til, at man ikke er så genert foran andre og tør snakke med voksne - også udenfor skolen.
- Udover jeg tager en masse venskaber med herfra, tager jeg også en masse viden med herfra, også om livet.
- Jeg ved ikke, om man kan sige, at der har været én speciel skør oplevelse, men de korte gode oplevelser, man har med lærerne, kan være meget skøre og sjove. På Nr. Lyndelse Friskole kan man få lov at drille og irritere lærerne – selvfølgelig for sjov, måske gør de også lidt igen. Jeg synes, det er

rigtig vigtigt, fordi lærerne jo er en del af skolen, og jeg synes ikke, at en lærer skal være en, man er bange for. Selvfølgelig har man respekt for dem, når de underviser, men de er jo bare voksne ligesom vores forældre, og jeg er glad for, at lærerne lader os have det sjovt med dem, deraf kan man få mange skøre oplevelser, selvom de måske er korte, har de en betydning alligevel.

- Der er ingen tvivl om, at Nr. Lyndelse Friskole har plads til alle, og skolens størrelse giver mulighed for tid til alle. Samtidig tager alle lærere og voksne hensyn til den enkeltes behov.
- Man kan joke med lærerne, som var det ens familie - hvilket det jo nærmest også er...
- Jeg vil især, fra min desværre alt for korte tid på Nr. Lyndelse Friskole, huske det fællesskab og den venlighed, som hele skolen er fyldt med. Alle bakker op, og alle kan snakke med alle uanset alder.
- Det mest betydningsfulde, jeg tager med herfra, er, at vi er her for at hjælpe hinanden, og at især lærere ikke er "farlige at snakke med". På min gamle skole var læreren en lærer og ikke andet. Det var ikke nogen, man talte med. Den synsvinkel på lærere blev der godt og grundigt vendt rundt på, da jeg så flyttede til Nr. Lyndelse Friskole. Her fandt jeg ud af, at lærere ikke bare er lærere, men at de også er helt almindelige mennesker, som er her for at hjælpe og ikke bare er her for at banke viden ind i hovederne på os, men også hjælper med at få de ting, der fylder i hovedet ordnet og talt om.
- Jeg synes, at vi som klasse er virkelig gode til at gøre noget sammen, uden at det er noget lærerne har sagt, at vi skal gøre. Vi har som klasse taget initiativ til at gøre noget i fællesskab alle sammen. Det er sådan noget, jeg i hvert fald altid vil huske især min klasse for "fællesskabet og sammenholdet" og jeg fornemmer, at vi ikke er den eneste klasse her på skolen, som virkelig har et godt fællesskab og sammenhold. Det er hele skolen godt og grundigt præget af.
- Andet jeg har lyst til at fortælle: Ikke andet end at beslutningen om at flytte til Nr. Lyndelse Friskole har været min bedste beslutning, og det lyder alt for fedterøvsagtigt, men jeg mener det. Jeg har siden, jeg er startet, glædet mig til at komme i skole efter weekend eller ferie. Jeg har fået modet til at række hånden op i timerne og sige lige det, jeg mener, uden bekymringer. Jeg har fået modet til at tale om det, der er svært, og så har jeg fået den bedste klasse, jeg kunne ønske mig.

Så det er sådan nogle unge mennesker, vi sender videre, men spørgsmålet lød jo. Hvad ønsker vi at sende videre?

Jeg tænker, at disse elever fra 9. klasse er et rigtig fint eksempel på, hvad vi gerne vil sende videre.

- Jeg bliver glad, fordi jeg oplever nogle unge mennesker, der har blik for, at der er andet end det faglige, der tæller.
- Jeg bliver glad, fordi jeg oplever nogle unge mennesker, der er i stand til at reflektere.
- Jeg bliver glad, fordi jeg oplever nogle unge mennesker, som i en tid, hvor mange tager alting for givet, lige netop ikke tager alting for givet, men også har en vis ydmyghed i forhold til livet.
- Jeg bliver glad, når jeg hører, at de unge mennesker har modet til at snakke om det, der er svært.

Jeg oplever nogle unge mennesker, der på trods af modstand, handler og beder om hjælp. Unge med empati og gåpåmod. Unge der tager aktivt del i såvel eget som andres liv.

I en lang årrække mærkede jeg som skoleleder, at der var stor opmærksomhed på faglighed. Jeg oplevede, at når aviserne bragte oversigten over skolernes karaktergennemsnit fra afgangsprøverne, så steg interessen for vores skole, da vores elever jo faktisk altid klarer sig rigtig godt, hvilket statistikkerne også viser. Interessen for skolen var jo dejlig, men jeg oplevede, at når jeg så fortalte, om vores værdier, og andre ting vi vægter, når jeg fortalte om de krav og forventninger, vi har til barnet og forældrene, når jeg fortalte om vores tanker i forhold til

dannelse af det hele menneske, så oplevede jeg flere gange at blive mødt med en masse spørgsmål i forhold til, at vi hos os har valgt at bruge tid på trivsel, lejrskole, musical m.m. for går det så ikke ud over fagligheden, når man nu bruger så meget tid på en masse andet? Hvad man ikke helt havde forstået, tror jeg, var, at grunden til at vores børn klarer sig så godt også fagligt, netop er, at der er fokus på skolens værdier, og det dermed afspejler sig i, de ting vi gør, og de ting vi arbejder med. Vi kender det vel også til dels fra os selv, når vi skal fungere på vores arbejde og lykkes med vores job. Der er mange forskellige parameter, der spiller ind, og en god og solid grundstamme i os selv er med til, at vi lykkes og tilmed trives samtidig med.

At ting lykkes. Når vi har de gode historier, som vi kan fortælle videre, så skyldes det flere ting. Så når elever i 9. klasse bl.a. nævner den gode kontakt med lærerne, så er det jo ikke en kontakt, der bare opstår af sig selv og bare er der. Det handler jo også om, at vi har nogle børn og unge mennesker, der selv giver noget til denne relation. De ved godt, at tingene ikke bare kommer af sig selv. De ved godt, at de også selv skal bidrage. Og de gør det - hvilket i sig selv er en rigtig vigtig egenskab.

For ganske nylig havde vi gallafest for 7.- 9. klasse her på skolen. En fantastisk aften var vi alle enige om. Det, der gjorde den til noget fantastisk, var bl.a. også, at de unge mennesker bakkede op, og hver især bidrog til, at det blev nogle rigtig hyggelige timer. De tog del, og de gjorde sig umage, så det var en ren fornøjelse at opleve. Så lærerne havde gjort sig umage - det har man måske også en forventning om, men eleverne tog del og satte pris på det stykke arbejde, der var gjort og italesatte det overfor lærerne. Dette kan man ikke bare forvente i dag.

I samme forbindelse oplevede vi også en masse forældre, der efterfølgende skrev og sagde tak til personalet. En gestus som har en kæmpe betydning for personalet generelt. Så jeg tænker lidt, at der sker det samme her, som når forårssolen skinner på os. Livet, lyset og glæden pibler frem. Vi får energi og sender det videre ud, og er vi heldige, så kommer der noget igen.

Jeg har et udtryk, som jeg efterhånden har brugt rigtig mange gange, og det gør desværre, at værdien jo med tiden godt kan falme lidt, men jeg vælger alligevel at sige det endnu en gang i denne her sammenhæng, og jeg tænker, at budskabet er vigtigt. **Nr. Lyndelse Friskole er det, vi i fællesskab gør den til.** Det skal vi hele tiden huske på. Når 9. klasses elever vælger at nævne fællesskabet, så er det også fordi, de har mærket på egen krop, hvad fællesskabet kan gøre ved en. Så derfor tænker jeg, at det er en god tanke at have i baghovedet. Nr. Lyndelse Friskole er, hvad vi i fællesskab gør den til. Vi er afhængige af hinanden. Vi kan i fællesskab gøre hinanden og skolen god og måske endda bedre, hvis vi griber det rigtigt an.

Jeg er sikker på, at 9. klasses elever ikke tænker, at alt kun er lutter lagkage. De ting, de nævner, er jo heller ikke ting, der har været der fra dag et. Det er noget, som vi i fællesskab har arbejdet frem mod. Det er en proces. Jeg er også sikker på, at de af og til har syntes, at lærerne var trælse, at ting har været bøvlede, men det er ikke det, der fylder mest. Det er ikke det, som de lader gro. Og det er der god læring og næring i at huske på. Hvad er det, som skal have vores fokus? Hvad er det, som vi blomstrer og spirer af? Og jeg tænker, vi skal have det for øje fremadrettet, for at vi fortsat kan spire, trives og gro.

Som skole skal vi også hele tiden gro og lære nyt. Et af de nye tiltag, vi har haft i år, er, at vi har haft Christina i praktik her hos os som markedsføringsøkonom. Hun har lavet forskellige analyser her på skolen og i lokalområdet, og tak til jer forældre, der deltog i undersøgelserne, så vi kunne blive klogere på jeres syn på

skolen. Christina har ud fra disse tilbagemeldinger været med til at guide os i forhold til at gøre os mere synlige og få udbredt kendskabet til os. Det har bl.a. betydet, at vi meget snart kan præsentere en ny hjemmeside, hvilket vi glæder os til. Lad os bare sige, den gamle trængte til en make-over. Derudover er Christina kommet med flere idéer, som vi her efterfølgende kan tage fat på.

Babyrytmik, som Camilla og Marianne startede med i marts måned, er også en måde at lukke op for lokalområdet og en mulighed for nybagte mødre at have et sted at mødes. Her tænker jeg, at det er vigtigt, at vi som skole også bidrager.

I det jeg har sagt indtil nu, har jeg jo meget taget udgangspunkt i 9. klasse og bl.a. også haft fokus på lærerne og gallafesten. Det er vigtigt at tage det som et billede på alt det, der foregår her, for jeg kunne have nævnt andre klasser. Jeg kunne have nævnt andre medarbejdere. Jeg kunne lige så vel have nævnt Spirens kæmpe cirkusforestilling, hvor man oplevede den samme begejstring og opbakning fra både børn og voksne, som man oplevede til gallafesten.

Jeg kunne have taget udgangspunkt i den imødekommenhed, man bliver mødt med, når man ringer til skolens kontor og får fat i Ina – på nær lige hvis man er en sælger. Jeg kunne nævne en rundvisning, jeg havde i skoletiden, hvor vi gik forbi Morten, mens to børn hang på ryggen af ham, og hvor en af dem jeg viste rundt sagde: ” Nå det må så være en af pædagogerne?” Hvertil jeg måtte svare: ” Nej det er skolens pedel.” At en pedel har så stor betydning i børnenes liv, er heller ikke en selvfølge.

Jeg kunne også nævne, hvordan 8. klasses forældre netop har knoklet for at stable en forældrefest på benene til glæde for alle andre forældre. Eller hvordan en forælder sprang til i sidste øjeblik, da fællesspisningen til forrige arbejdsdøgn var i fare. Der er så mange gode eksempler på det lidt særlige, der krydrer vores hverdag, og som får en betydning. Det lidt særlige, som vi skal huske på at værdsætte, for det er ikke og må ikke blive en selvfølge – det er det, som 9. klasse har indset.

En anden ting som jeg bestemt også har værdsat i årets løb, er bestyrelsens arbejde. Det er et stort og vigtigt stykke arbejde. Det handler jo ikke bare om 8 møder om året, men det handler om en vigtig arbejdsindsats, som man skal yde. Man skal være klar til at træffe beslutninger- store som små. Og man skal være klar til at springe til, når der er brug for det. Det har I gjort endnu en gang, og det skal I have tak for. Bent forlader bestyrelsen efter sammenlagt rigtig mange år. Bent er jo en af de få, der har valgt at sidde i bestyrelsen også efter, at hans egne børn forlod skolen. Det beviser, at man har et hjerte, der banker for Nr. Lyndelse Friskole. Så en kæmpe tak til dig Bent.

Mette, skolens formand, har også valgt at træde ud af bestyrelsen. Som formand har du, ud over alt det almindelige bestyrelsesarbejde, også skulle bruge nogle ekstra timer henede, og du har skullet kunne træde til med kort varsel, hvis der har været brug for det. Tusind tak for dit store engagement, din opbakning – ja i det hele taget – tak for det store arbejde, du har lagt her på skolen.

Også til jer ansatte skal der lyde en stor tak for jeres kæmpe arbejdsindsats. Når man hører 9. klasses fortællinger, så vidner de også om, at de her på stedet har oplevet voksne, som har spillet en væsentlig og central rolle. Deres fortællinger vidner om nærværende voksne, som er til stede, og som ser det enkelte barn. At være ansat på Nr. Lyndelse Friskole stiller krav til, at man indgår i og bidrager til skolens værdigrundlag. Et ansvar som I alle til fulde tager på jer. Det kræver lidt ekstra at være ansat på et sted som vores, men frugten af dette ekstra tænker jeg også, at vi oplever, når vi kan se og høre, at vi ikke kun skaber faglig dygtige unge

mennesker, men danner livsduelige unge med både de faglige og personlige kompetencerne i orden – unge med lyst til og mod på livet. Så en stor tak til jer alle – uanset stillingsbetegnelse, fordi I hver især kommer og bidrager til dette.

Og så vil jeg slutte af med at give eleverne det sidste ord. Jeg har udvalgt 2 citater:

- Nr. Lyndelse Friskole har for mig være fuldstændig fantastisk, og jeg takker mine forældre for, at de valgte den skole. Jeg glæder mig til at komme videre, men jeg synes også, at Nr. Lyndelse Friskole er en skole, man har lyst til at gå om igen, fordi man vil prøve alt det, man har lavet endnu en gang, og fordi man ikke vil sige farvel til det dejlige personale og de dejlige venner, man har lært at kende.
- Vi kom forleden dag til at snakke om, at hvis der var en tiende klasse på skolen, ville de fleste nok blive - Og nogle snakkede også om, hvor fantastisk det ville være, hvis der også var et gymnasium på skolen, så man bare kunne blive mange flere år.
Hilsen en, som nægter at stoppe til sommer...

Skønne ord fra nogle, som jeg tænker, lige netop skal videre nu. De er modne, og de er klar, tænker jeg.